

F. t. l. om påligningen af indkomst- og formueskat til staten.

Reglerne om opgørelsen af den skattepligtige fortjeneste indeholdes i § 16 C, stk. 4, der henviser til bestemmelserne i § 7 i lov om særlig indkomstskat m. v. Herefter skal fortjenesten i de tilfælde, hvor en skattepligtig afstår en del af sine aktier i et selskab, i almindelighed ikke opgøres som forskellen mellem afståelsessummen og det beløb, hvortil de afståede aktier faktisk er anskaffet, men som forskellen mellem afståelsessummen og en beregnet anskaffelsessum, der udfindes på grundlag af den gennemsnitlige anskaffelsessum for hele skatteyderens beholdning af aktier i det pågældende selskab. Denne fremgangsmåde finder også anvendelse ved afståelse af aktier, der er erhvervet som friaktier. Da den faktiske anskaffelsessum for sådanne aktier er nul kroner, vil udstedelse af friaktier bevirke, at anskaffelsessummen for de oprindelige aktier ved beregningen af gennemsnitskursen fordeles mellem de oprindelige aktier og friaktierne.

Den foreslåede § 16 B indeholder en særlig regel om beskatningen i tilfælde, hvor aktionærer sælger deres aktier til det selskab, der har udstedt aktierne. Denne bestemmelse omtales nærmere i det følgende.

Reglerne om, hvad der skal betragtes som indkomstskattepligtigt udbytte af aktier, andelsbeviser og lignende værdipapirer indeholdes i den i § 6 foreslåede ny § 16 A i ligningslovbekendtgørelsen.

De hidtidige regler herom finder i statskatte-lovens § 4 e, jfr. ligningslovens § 6. Ifølge statskatte-lovens § 4 e betragtes som skattepligtigt udbytte alt, hvad der af et selskab udbetales aktionærer eller andelshavere som en del af selskabets i sidste eller tidligere regnskabsår indtjente overskud, hvad enten udbetalingen sker i form af dividende, som udlodning ved selskabets likvidation el. lign. eller ved udstedelse af friaktier. Denne bestemmelse er ved ligningslovens § 6 suppleret med en regel om, at indkomstskattepligten ikke alene omfatter udbytte, der udloddes af det gennem selskabets drift indtjente overskud, men også udlodning af en af selskabet på anden måde, f. eks. ved realisation af formuegenstande, indvunden fortjeneste.

Efter den foreslåede § 16 A omfatter indkomstskattepligten principielt enhver udlodning fra selskabet, uanset om denne hidrører fra indtjent overskud, indkomstskattefri formueforøgelse eller fra den i selskabet indskudte kapital. Friaktier og friandele betragtes dog ikke som udbytte. Det samme gælder likvidationsudlodninger i det kalenderår, hvori selskabet endeligt opløses.

Som § 16 A er formuleret, vil den almindelige indkomstskattepligt omfatte såvel a conto-likvidationsudlodninger forud for det kalenderår, i hvilket

selskabet endeligt opløses, som beløb der udbetales aktionærerne i anledning af en nedsættelse af aktiekapitalen.

Efter de hidtil gældende regler beskattes aktionærerne i likvidationstilfælde i almindelighed af alt, hvad de får udloddet udover aktiernes pålydende værdi. Dette gælder såvel ved udlodninger i det kalenderår, hvori selskabet endeligt opløses, som ved a conto-udlodninger i tidligere år. Hvis der i forbindelse med en a conto-udlodning sker en nedskrivning af aktiekapitalen, har disse regler således medført, at aktionærerne ikke indkomstbeskattes af den del af udlodningen, der modsvares af nedskrivningen af aktiens pålydende værdi.

Efter det ny system sidestilles den endelige opløsning af et selskab med salg af selskabets aktier, således at det likvidationsprovenu, der udbetales i det kalenderår, hvori selskabet endeligt opløses, i enhver henseende behandles på samme måde som beløb indvundet ved salg af de indløste aktier. Dette indebærer, at eventuel fortjeneste eller tab opgøres på grundlag af aktionærens anskaffelsessum for de pågældende aktier.

En sådan opgørelse kan foretages, når selskabet er endeligt likvideret. Derimod ville det være meget vanskeligt at fastslå, hvad der skulle betragtes som fortjeneste eller tab ved a conto-udlodninger, i hvert fald når udlodningen sker uden nedskrivning af selskabets ansvarlige kapital. Praktiske hensyn taler således imod at anvende samme regler på a conto-udlodninger som på udlodninger i anledning af endelig likvidation.

Der er imidlertid også en anden grund til at anvende forskellige regler ved beskatningen af a conto-udlodninger og ved beskatningen af udlodninger i anledning af endelig likvidation. Fortjeneste ved udlodninger i det kalenderår, hvori selskabet endelig opløses, vil nemlig i almindelighed for de to trediedele vedkommende blive beskattet med særlig indkomstskat, og dette vil i de fleste tilfælde føre til en beskatning, der er lavere end den almindelige indkomstskat.

Hvis man åbnede mulighed for, at alle udlodninger i et likviderende selskab blev beskattet efter reglerne for udlodninger i det kalenderår hvori selskabet endelig opløses, måtte man befrygte, at dette ville kunne give anledning til misbrug. Hvis et selskab trådte i likvidation, ville det ved at trække likvidationen i langdrag og udlodde de løbende indtægter som a conto-udlodninger i anledning af likvidationen opnå, at de udloddede beløb ikke blev beskattet som udbytte med almindelig indkomstskat. I stedet for skulle aktionærerne ganske vist svare særlig indkomstskat, men ikke af hele ud-